

KERKBRIEF

Driemaandelijks
Jaargang 53, nr. 1 – Paasnummer, lente 2024

PB-PP1B-20560
BELGIE(N)-BELGIQUE

Periodiek v/d Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
V.U.: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

Inhoud

- 2 Heer, die mij ziet zoals ik ben.
- 3 Kerkdiensten.
- 8 Gemeentenieuws.
- 9 Blijf bij ons, want het wordt avond.
- 13 Woorden van de kerk: Orthodoxie.
- 15 Van de kindernevendienst.
- 16 Interview met Mieke Felix
- 19 Interview met Luc Nijs
- 23 Colofon.
- 24 Routebeschrijving

Heer, die mij ziet zoals ik ben

*Heer, die mij ziet zoals ik ben
dieper dan ik mijzelf ooit ken,
kent Gij mij, Gij weet waar ik ga,
Gij volgt mij waar ik zit of sta.
Wat mij ten diepste houdt bewogen,
't ligt alles open voor uw ogen.*

*Gij zijt zo diep vertrouwd met mij:
Wie weet mijn wegen zoals Gij?
Gij kent mijn leven woord voor woord,
Gij hebt mij voor ik spreek gehoord.
Ja overal, op al mijn wegen
en altijd weer komt Gij mij tegen.*

*Waar zou ik vluchten voor Uw Geest?
Gij sluit mij in, ik ben bevreesd.
Gij legt Uw hand op mij, Gij zijt
zo dichtbij met Uw majesteit,
zo ver en zo met mij verbonden:
hoe kan ik Uw geheim doorgronden?*

*Waar vlucht ik voor Uw aangezicht?
Al steeg ik op in 't hemels licht,
al daalde ik tot de doden af,
Gij zult er zijn, zelfs in het graf.
Gij blijft mij, God, in alle dingen,
altijd en overal omringen.*

Berijming: Jan Willem Schulte Nordholt
Uit: Liedboek, 2013
Psalm 139

KERKDIENSTEN

Maart

31 **PASEN**

Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes. 25:6-9; Kol. 3:1-4; Joh. 20:1-18.
Collecte: Annai Erica
Kindernevendienst: Vera Bijma
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel

April

7 Voorganger: Steven Fuite
Ouderling: Anne-Merel Meijer
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes. 26:1-13; 1 Joh. 1:5-6; Joh. 20: 24-31.
Collecte: PROFEST (vroeger AKV: feest vd VPKB)
Geen kindernevendienst wegens vakantie

- 14 Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Marjan Blok
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Micha 4:1-5; 1 Joh. 1:1-7; Joh. 21:15-24.
Collecte: Diaconaat
Kindernevendienst: Michiel Ruiter
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel
- 21 Voorganger: Marc Schippers
Ouderling: Gerke Visser
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Ezech. 34:1-10; 1 Joh. 3:1-8; Joh. 10:11-16.
Collecte: Kirinda (partnerschap)
Kindernevendienst: Jantine Spilt
- 28 Voorganger: Luc Nijs
Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Deut. 4:32-40; 1 Joh. 3:18-24; Joh. 15:1-8.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie)
Kindernevendienst: Vera Bijma
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel

Mei

- 5 Voorganger: Ernst Veen
Ouderling: Marjan Blok
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes.45:15-19; 1Joh.4:7-21; Joh.15:9-17.
Collecte: Protestantse Solidariteit
Kindernevendienst: Ida van Dessel
- 12 Voorganger: Luc Nijs
Ouderling: Anne-Merel Meijer
Organist: Joop van der Horst

Teksten: Ex. 19:1-11; 1 Joh. 5:9-15; Joh. 17:14-26.
Collecte: Ruanda (zusterkerk VPKB)
Kindernevendienst: Michiel Ruiter
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel

19 **PINKSTEREN**

Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Gerke Visser
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Gen. 11:1-9; Hand. 2:1-24; Joh. 14:8-17.
Collecte: Protestantse Theologische Faculteit Brussel
Kindernevendienst: Jantine Spilt

26 Voorganger: Helen Blow
Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Ex. 3:1-6; Rom. 8:12-17; Joh. 3:1-16.
Collecte: Diaconaat
Kindernevendienst: Vera Bijma
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel

Juni

2 Voorganger: Edwin Delen
Ouderling: Anne-Merel Meijer
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Deut.26:5-11; 2Kor. 4:5-12; Marc.2:23-3:6.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie)
Kindernevendienst: Ida van Dessel

9 Voorganger: Rina de Bruin
Ouderling: Marjan Blok
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Rechters12:1-6; 2Kor. 4:13-18; Marc.3:20-35.
Collecte: Kirinda (partnerschap)

Kindernevendienst: Michiel Ruiter

Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel

- 16 Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Gerke Visser
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Ezech.17:22-24; 2Kor. 5:1-10; Marc.4:26-34.
Collecte: Centrale Kas VPKB
Kindernevendienst: Jantine Spilt
- 23 Voorganger: Ernst Veen
Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Job30:15-26&38:1; 2Kor.5:14-21;Marc.4:35-41.
Collecte: Annai Erica
Kindernevendienst: Vera Bijma
Jongerendienst: Wolf Jacobs en Ida van Dessel
- 30 Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Anne-Merel Meijer
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes. 3:25 - 4:6; 2 Kor. 8:9-15; Marc. 5:22-43.
Collecte: Protestantse Theologische Faculteit Brussel
Kindernevendienst: Ida van Dessel

Juli

- 7 Voorganger: Ernst Veen
Ouderling: Marjan Blok
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Ezech. 2:1-7; 2 Kor. 12:1-10; Marc.6:1-6.
Collecte: Kirinda (partnerschap)
In de zomermaanden juli en augustus geen kindernevendienst
en geen jongerendienst.

- 14 Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Gerke Visser
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes. 52:1-6; Efez. 1:1-14; Marc. 6: 6b-13.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie)
In de zomermaanden juli en augustus geen kindernevendienst
en geen jongerendienst.
- 21 Voorganger: Helen Blow
Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Joop van der Horst
Teksten: Jer. 23:1-6; Efez. 2:11-22; Marc. 6:30-44.
Collecte: Protestants Sociaal Centrum (PSC Antwerpen/Brussel)
In de zomermaanden juli en augustus geen kindernevendienst
en geen jongerendienst.
- 28 Voorganger: ?
Ouderling: Anne-Merel Meijer
Organist: Henk Corporaal
Teksten: Jes. 63:7-14; Efez. 3:14-21; Marc. 6:45-52.
Collecte: Protestantse Theologische Faculteit Brussel
In de zomermaanden juli en augustus geen kindernevendienst
en geen jongerendienst.

Augustus

- 4 Voorganger: Mieke Felix
Ouderling: Marjan Blok
Organist: ?
Teksten: Deut.10:12-21; Efez.4:17-25; Marc. 7:1-23.
Collecte: Ruanda
In de zomermaanden juli en augustus geen kindernevendienst
en geen jongerendienst

Doop

In de kerkdienst van zondag 5 mei 2024 *) zal de kleine Rosalie (geboren op 9 september 2023), dochter van Line Coppens en Peter van Helden, feestelijk gedoopt worden. Zij treedt daarmee in het voetspoor van haar twee oudere broers, Floris en Viktor, die eerder ook in onze kerk zijn gedoopt.

*) In de vorige Kerkbrief stond dat de doop van Rosalie op 11 februari 2024 zou plaatsvinden. Op vraag van de familie is dat verschoven naar 5 mei 2024.

Contactadres: aanspreekpunt kerkenraad

In de vorige Kerkbrief schreven we reeds dat het algemene contactadres voor de kerkenraad is gewijzigd, aldus: info@vpkleuven.be

Pastoraat

Wie graag af en toe bezoek zou willen krijgen van iemand uit onze gemeenschap, voor een kop koffie, een gezellige babbel, een goed gesprek, laat het ons a.u.b. weten, zodat wij gericht een bezoekersrooster kunnen opstellen. Wendt u daarvoor tot een lid van de kerkenraad of stuur een mail naar: info@vpkleuven.be (= het algemene contactadres van de kerkenraad).

Proponent

Onze kerk verheugt zich opnieuw in de komst van een theologisch proponent, dhr. Bernd Hirschfeldt, die een stage (met drie kerken gedeeld, te weten: in VPKB Brussel, Vilvoorde en Leuven) in onze kerkmeenschap zal gaan vervullen, en wel van 1 april t/m eind september 2024. Wordt vervolgd.

Gesprekskring

Op maandagavond 4 maart 2024 vond in onze kerk de afsluitende zitting van de lopende cyclus van de lees-en-gesprekskring plaats, waarin we de lezing en bespreking van het boek ("Wat doe ik hier in godsnaam?" van ds. Carel ter Linden, Arbeiderspers, 2013)

voltooiden. Vanuit de kring bleek de unanieme wens te bestaan om, zeker zolang er in onze kerk nog geen nieuwe predikant is beroepen, om door te gaan met de lees- en gesprekskring. We kiezen daarbij, traditiegetrouw, weer voor vijf maandagavonden, in principe om de twee weken: 13 mei; 27 mei; 10 juni; 24 juni en 1 juli. Het te lezen en bespreken boek wordt nog uitgezocht en later meegedeeld. De gesprekskring staat steeds open voor iedereen, zowel binnen- als buitenkerkelijken, ook als u er de vorige keren niet bij was. Locatie: ontmoetingszaal van de Mariakapel, Telkens van 20u tot 22u.

Gemeentevergadering

Zoals reeds via de kanselmededelingen gemeld, zal op zondag 21 april 2024, na de kerkdienst, onze gemeentevergadering worden gehouden. Op die vergadering zal o.a. zowel het financieel verslag als het jaarverslag 2023 worden voorgelegd en zal er ook, in verband met het vacatureproces, overlegd en gestemd worden m.b.t. het profiel van onze kerkgemeenschap. Gezien de aflopende mandaten van Marjan Blok en Gerke Visser (van april 2020-2024) zullen er tevens kerkenraadsverkiezingen worden gehouden. Marjan en Gerke stellen zich herverkiesbaar. Daarnaast stelt ook Belianne Versluis zich, als extra lid ter uitbreiding van de kerkenraad, verkiesbaar.

MEDITATIE

BLIJF BIJ ONS, WANT HET WORDT AVOND

Na de kruisiging van Jezus keerden twee mannen, de zogenoemde “Emmaüsgangers” (Luc.24: 13-32) de groep leerlingen van Jezus de rug toe. Met hun tweeën waren ze nog wel hartgrondig in discussie over Jezus' lotgevallen. Vooral over zijn kruisdood, waardoor hun laatste hoop de kop was ingedrukt. En ook over het verhaal van de vrouwen. Hun verhaal over het lege graf. Maar dat

bracht hen enkel in verwarring. Ze hadden zo gehoopt dat het iets worden zou, met Jezus, maar het was niets geworden. Ze dachten dat Jezus Israël verlossen zou. Bevrijden zou van de Romeinse bezetter. Dat hij koning zou worden en weer vrede zou brengen. Maar het was niet gebeurd. Hun verwachtingen en dromen waren in duigen gevallen.

Herkenbaar

Dat verhaal is voor ons maar al te herkenbaar. Velen zijn er die in onze moderne tijd ontgoocheld het geloof de rug toekeren. Juist wat betreft het ‘opstandingsgeloof’ is er, door heel de kerk- en geloofsgeschiedenis heen, veel verwarring. Maar dat was dus ook al zo bij die Emmaüsgangers. Verwonderlijk is dat niet. Het gaat in dat opstandingsverhaal immers, en bij uitbreiding in alle bijbelverhalen, over vertellingen aangaande God, en die zijn per definitie “ondoorgrondelijk”. Zelfs Paulus, als eerste christelijk theoloog, schreef dat in niet mis te verstane woorden in zijn brief aan de gemeente in Rome: “Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoorgrondelijk zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk zijn wegen. ‘Wie kent de gedachten van de Heer?’” (Rom.11:33, 34)

Een leeg graf

Illustratief voor die ondoorgrondelijkheid is ook dat geen enkele van de evangelisten een beschrijving geeft van Jezus’ opstanding uit de dood. Wel schrijven ze allemaal over een leeg graf. Het graf is leeg en daar heeft God de hand in, zo horen wij van hen. Maar hoe dat nu precies zit wordt ons niet verteld. Alsof ze willen zeggen dat de essentie van het leven en de dood een zaak is van God alleen en dat het mens niet is gegeven daarbij op de eerste rij te zitten om als het ware ongegeneerd Gods hemel in te kunnen kijken. De evangelisten beseffen blijkbaar dat zij over God niet anders kunnen spreken dan “bij benadering”: met en op gepaste afstand. In omschrijvende beelden en gelijkenissen. Dat hadden ze overigens ook van Jezus zelf begrepen van wie in het Mattheüsevangelie te lezen is dat Hij niet anders tot zijn volgelingen sprak dan in

gelijkenissen. “Wie daar geen genoeg mee neemt”, schrijft de Nederlandse theoloog F.O. van Gennep (1926-1990), “en de geheimen van God wil ontraadselen, overschrijdt de grenzen die aan het menselijke bestaan zijn gesteld.” (Uit: *“De terugkeer van de verloren vader”*, p.363).

Alle geheimen ontsluit

Wij echter zouden zonder reserve precies willen weten wat de zin van ons leven en onze dood is. We zouden restloos en ‘letterlijk’ de wil en agenda van God willen kennen. We zouden alles, aangaande God en aangaande zin en doel van ons bestaan, met wiskundige zekerheid zeker willen weten ... ja we zouden ongehinderd en in volle transparantie ‘in de hemel’ willen kijken om alle geheimen aangaande ons bestaan ontsluit te zien.

Condition humaine

Het verhaal van de Emmaüsgangers toont ons echter (als wij dat niet allang wisten) dat wij ons niet in die positie bevinden. Onze ‘condition humaine’ is dat wij, zoals de Prediker (5vs.1) dat uitdrukt ‘op de aarde’ zijn, terwijl God ‘in de hemel’ is. Daarmee is niet een letterlijke locatie uitgedrukt maar wel een “positie”: onze positie is die van de Emmaüsgangers: de mens loopt vol vragen aangaande God en de zin van zijn leven en dood, op deze aarde rond. En we moeten ons niet verbeelden alle geheimen betreffende God en ons bestaan te kunnen kennen.

Onvolkomen is ons kennen

Het is de positie die de apostel Paulus ook schetste in zijn eerste brief aan de Korinthiërs (1Kor.13: 9-13) “Onvolkomen is ons kennen en onvolkomen ons profeteren. Doch als het volmaakte komt zal het onvolkomene afgedaan hebben. (...) nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen...”

Geen zekerheid, wel vertrouwen

De conclusie is dat ons in deze bijbelverhalen geen ‘zekerheid’ ingeprent wordt maar wel: vertrouwen. Het vertrouwen dat ons leven in God hand is en dat wij, ook over dood heen, kinderen van God zijn en blijven.

Heer blijf bij ons, want het wordt avond

De schrijver en cultuurfilosoof Godfried Bomans hield ooit (in de jaren 70 van de vorige eeuw) een preek over de Emmaüsgangers. De slotpassage (te vinden in: Herinneringen aan Godfried Bomans, Amsterdam/Brussel, 1973, p.243) daaruit luidde als volgt:

“Een van de mooiste zinnen die ik ooit gelezen heb in het Nieuwe Testament, is die prachtige zin die de twee Emmaüsgangers gezegd hebben. Die ontmoeten daar een man, nog met bloed bevekt en verwarde haren, doodstil en met het sterven nog op het gezicht getekend. En zij herkennen hem niet. En dan opeens ontstaat er een gesprek. Die twee mensen zijn diep teleurgesteld. Want Jezus zou toch Israël herstellen? Het zou weer het oude koninkrijk worden. En waarachtig het is niet gebeurd. Hij is als een van de minste slaven aan kruis gestorven. (...) Een afschuwelijke mislukking. “Wij hadden zo gehoopt dat het iets worden zou.” (...) En dan begint de bebloede man te praten en Hij tilt ze uit de twijfel. En dan opeens zegt een van de twee Emmaüsgangers: ‘Heer, blijf bij ons, want het wordt avond’. In die avond zitten wij nu. De zekerheden beginnen te schemeren om ons heen. Het heldere licht van de duidelijke catechismus die de kapelaan (en de dominee, EV) zo haarfijn kon uitleggen, het is allemaal duister geworden. Het wordt nevelachtig om ons heen en één ding, dames en heren, zou ik u willen aanraden. Zegt u vooral vol vertrouwen: ‘Heer, blijf bij ons, want het wordt avond’, dan is Hij in ons midden.”

Ernst Veen.

Orthodoxie

Het woord *orthodoxie* kom je bij de katholieken niet zo vaak tegen. Het is meer iets voor protestanten. Ik bedoel hier natuurlijk wat het woordenboek van Van Dale omschrijft als “het stipt vasthouden aan, resp. het in overeenstemming zijn met de kerkleer (of enige andere als rechtzinnig geldende leer)”. Ik laat nu maar in het midden of die definitie goed is. In ieder geval heb ik het nu niet over de tweede betekenis die het woord kan hebben: “de oosterse kerken”.

Letterlijk, of oorspronkelijk (nee, dat is niet hetzelfde!) betekent *orthodoxie*: “de rechte leer”, “de juiste leer”. En bij uitbreiding kan *orthodoxie* ook gaan betekenen: Ade aanhangers van de rechte leer@.

Bijna vanzelf roept het woord de vraag op: bestaat er zoiets als de rechte leer? Is er iets dat men zo zou kunnen noemen?

Men kan erover spreken. Dat is duidelijk. Maar dat is geen garantie dat er ook echt zoiets bestaat. Er zijn veel onbestaande zaken waarover gesproken kan worden. Ja over onbestaande zaken wordt welhaast meer gesproken dan over bestaande.

Bijkomende vraag, maar wel verbonden met de eerste vraag: als er zoiets is als een rechte leer, hoe kan men die kennen? Waar valt die te vernemen, hoe kan men die vinden, wie mag gelden als vertegenwoordiger van de rechte leer?

Allemaal geen eenvoudige vragen.

In orthodoxe kring neigt men wel eens naar het antwoord dat de rechte leer kenbaar is door de bijbel te lezen. Dat is, onder ons gezegd, een beetje een dom antwoord. Want het is voor iedereen zonneklaar dat dan bijna elke protestantse splintergroepering haar eigen rechte leer heeft. Overal net een beetje anders. Zijn er vele rechte leren? Of betekent het woord in feite niks meer dan de overtuiging dat de eigen mening meteen ook de enig juiste mening is?

De rechte leer komt nogal eens ter tafel bij praktische vragen. Zijn die duidelijker dan de meer abstracte theologische kwesties? Geenszins. Ik ken geen praktische bijbelse richtlijn voor doe dit, of laat dat, waar niet de meningen sterk uiteenlopen. Kennelijk, je kan het moeilijk anders zien, kennelijk biedt bijbellezing geen duidelijke antwoorden. Zelfs de meest bijbelgetrouwe aanhangers der orthodoxie schijnen geen moeite te hebben met een truitje van half-katoen-half-kunststof (Vgl. Lev. 19:19b). Ook zijn daar geen aanhangers van de doodstraf voor overspel (Vgl. Lev. 20:10). Ik bedoel maar: de interpretatie van de bijbel, of de inschatting van de relevantie van zekere uitspraken voor het heden, is nergens spijkerhard. Om niet te zeggen: boterzacht. Ook in orthodoxe kring. Je moet van goeden huize komen om uit te leggen dat de bijbel enige richtlijn geeft voor dit of dat, als je een trui van half-katoen draagt of de bedoelde doodstraf niet voltrekt. Kortom: hoezo “rechte leer”? Wie bepaalt wat de rechte leer is?

Het is intussen duidelijk waarom het woord onder katholieken minder gangbaar is. In de katholieke kerk wordt, willens nillens, aan de top bepaald wat de rechte leer is. Je kan het daar wel mee oneens zijn, maar de paus gaat niet met je in discussie. Ja, anders dus dan onder protestanten.

Me dunkt dat over dit thema nog wel een pittig gesprek mogelijk is. Persoonlijk denk ik dat er niet zoiets bestaat als een rechte leer.

Meer nog: ik beschouw dat niet-bestaan zelfs als een groot goed. En hoop dat een ieder zich daarnaar zou gedragen.

Rest nog de vraag of iemand een aanhanger kan zijn van iets wat niet bestaat.

Joop van der Horst

VAN DE KINDERNEVDIENST

Zingen met de kindernevendienst

Juist voordat de kinderen naar hun nevendienst gaan, zingen we altijd een kinderlied. Het idee is altijd geweest dan iets te zingen dat door de kinderen begrepen kan worden, en dat de kinderen ook kennen, zodat zij kunnen meezingen.

In de praktijk valt dat vaak tegen, zowel het een als het ander. Het is soms een lied dat volstrekt niet op kinder-niveau is. Of een lied dat zo totaal onbekend is dat niemand meezingen kan.

Voor nu, nu onze gemeente vacant is en we alle weken een gastvoorganger hebben, lukt het niet altijd een passend kinderlied te kiezen. Sommige gastvoorgangers hebben er geen ervaring mee; vaak wordt de keuze overgelaten aan de begeleider van de nevendienst of aan de organist.

Het is in deze situatie dat de leiding van de kindernevendienst besloten heeft om dit anders aan te pakken. In goed overleg met de Kerkenraad is nu besloten om:

- (1) voortaan te kiezen uit een heel beperkt aantal liederen
- (2) daarbij enkel liederen te kiezen die voor de kinderen begrepen kunnen worden.

Doordat dan steeds dezelfde liederen terugkomen, zo hopen we, zullen ze gaandeweg ook goed gekend zijn en meegezongen kunnen worden, ook door de kinderen.

De keuze is gevallen op de volgende liederen:

- (1) “De herder heeft zich niet vergist” (Liedboek 184)
- (2) “Laat de kinderen tot mij komen” (Alles wordt nieuw I,20)
- (3) “Wanneer ik naar Uw hemel kijk” (Alles wordt nieuw II,1)
- (4) “Kijk eens om je heen” (Alles wordt nieuw II,28)
- (5) “Kijk eens naar de mussen” (Alles wordt nieuw IV,25)
- (6) “Je hoeft niet bang te zijn” (Liedboek 935)
- (7) “Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht” (traditional)
- (8) “Een wijs man bouwde zijn huis” (Hemelhoog 89)
- (9) “Lees je bijbel, bid elke dag” (Hemelhoog 382)
- (10) “Ik was hongerig” (Hemelhoog 703)

Het spreekt vanzelf dat dit lijstje in de toekomst weer veranderd kan worden als het niet helemaal bevalt. Maar voorlopig gaan we dus deze liederen zingen.

INTERVIEW (1)

Interview met Mieke Felix

(Joop van der Horst)

Wie is Mieke Felix? Tsja, dat is niet zomaar te zeggen. Maar wie ernaar vraagt, krijgt antwoord.

We beginnen bij het begin. Mieke Felix is geboren in Oostende. Tegenwoordig woont ze in Gent. Wat haar opleiding betreft, dat is een ingewikkeld verhaal.. Als ik het allemaal goed begrepen heb, begon zij met de opleiding voor toneel- en voordrachtskunst aan het Conservatorium in Antwerpen. Mooie opleiding, met de herinnering aan enkele boeiende leraren, zoals Senne Rouffaer (ten onzent beter gekend als ‘kapitein Zeppos’) en de dichter Hubert Van Herreweghen. En, misschien toch een niet onbelangrijk detail

in deze context: voor haar eindexamen Voordracht had ze een programma samengesteld rond het thema ‘God’.

Daarna is Mieke kunstgeschiedenis gaan studeren in Gent. Tegelijkertijd is ze ook docente woordkunst geworden in het deeltijds kunstonderwijs – in haar vaderstad Oostende. Later werd ze ook docente kunstgeschiedenis in het vormingswerk voor volwassenen.

En naast het onderwijs werd nog heel wat meer gedaan. Zo heeft zij, samen met Robert van Yper, *Teater Poëzies* opgericht, het enige poëzietheater dat Vlaanderen ooit gekend heeft. Mieke heeft ook een paar toneelstukken voor dit theater geschreven. Nee, nu bestaat het niet meer. Maar het was een mooie en inspirerende tijd. Dat is zeker.

En hoe Mieke, van katholieke huize, dan bij de VPKB terecht gekomen is? Ook dat is een ingewikkeld verhaal. Vooraf even dit. Eigenlijk was ‘huize Felix’ niet zó katholiek. Haar ouders hoopten vooral, zoals zovele anderen in die tijd, dat er, dank zij het 2de Vaticaans Concilie, een openheid zou ontstaan, naar andere overtuigingen toe, naar de wereld toe. Dat is niet gebeurd. Uiteindelijk heeft het hele gezin afgehaakt. Al heeft dat er eigenlijk niet zo veel mee te maken. Het is, raar maar waar, allemaal de schuld van de katharen.

Al sinds haar 20ste had Mieke een passie opgevat voor die middel-eeuwse ketterij. Katharen, ook wel Albigenzen genoemd, zijn een beweging die zich in de 12de en 13de eeuw heel sterk in Zuid-Frankrijk manifesteerde met ideeën die nogal afweken van de officiële kerkelijke leer. Zo zeer dat de katholieke Kerk van die dagen de katharen bestreed als zijnde de ergste ketteren die er bestonden. Mieke volgde jarenlang de congressen die georganiseerd werden door het *Centre d'Études Cathares* in Carcassonne. En toen ze te weten kwam dat ze weg kon uit haar school, waar een onoplosbaar conflict met de directeur haar het leven onmogelijk

maakte, was de keuze snel gemaakt. Ze ging met vervroegd pensioen (de zogenaamde ‘58+’ regeling voor leerkrachten) om theologie te gaan studeren aan de KU Leuven. Toen zij aan deze studie begon, vroeg ze wel eerst of het toegestaan was een afstudeerscriptie te schrijven over de katharen. Dat mocht. En zo is het ook gebeurd. In 2013 werkte ze haar masterthesis af: “Katharen en het vierde evangelie”.

En toen was daar plots Johan Temmerman, in die tijd predikant van de Brabantdamkerk in Gent. Hij organiseerde daar een reeks lezingen, en had via via gehoord over Mieke en haar katharen. Of zij daar eens wilde komen over spreken? Graag, natuurlijk. En door gesprekken over en weer raakte Mieke ook wel geïnteresseerd in het protestantisme.

Toen Johan Temmerman kort daarna uit Gent vertrok, om de leiding op zich te nemen van de Protestantse Theologische Faculteit in Brussel, en Gent Brabantdam vacant raakte, werd Mieke al eens gevraagd om daar in een dienst voor te gaan. Om helemaal beslagen ten ijs te komen, heeft Mieke dan ook nog ‘ns de Opleiding voor Lekenpredikant (onder begeleiding van Eefje van der Linden) gevolgd. Zo raakte zij ook formeel bevoegd om in protestantse diensten voor te gaan.

Haar tweede (of derde, of vierde; het hangt er maar van af hoe je telt) loopbaan concentreert zich nu dus op voorganger-zijn in een hele resem protestantse kerken.

Als ik vraag wat voor Mieke zoal niet de kern, dan toch het belangrijkste van het geloof voor haar is, moet zij niet heel lang nadenken: De ethiek. En dan heel specifiek de christelijke ethiek die toch een stuk verder gaat dan het gewone ‘gedraag je fatsoenlijk’.

Ik vraag of Mieke hobby’s heeft. Enfin, eerst en vooral dus nog

altijd die katharen. Dat is haar levenswerk. En wat zij ook graag doet, dat is op café gaan en daar dan een boek lezen. En wat babbelen, natuurlijk. Of op de tram stappen en rondkijken – in de hoop dat iemand terugkijkt.

INTERVIEW (2)

Interview met Luc Nijs

(Joop van der Horst)

Luc Nijs: iemand die we regelmatig zien in onze gemeente en nog zullen zien als gastvoorganger in onze kerk. Hij is geboren in Maaseik. Maar opgegroeid in Neerharen. Waar Neerharen ligt? ‘t Is niet ver boven Maastricht, maar dan wel aan de Belgische kant, dicht bij Lanaken. Helemaal Limburgs dus. Ja, er zijn nogal veel mensen die Nijs heten, en onder alle Nijsen zijn er ook nog eens opvallend veel die Luc Nijs heten.

In Leuven studeerde hij rechten, en in Brussel economie. Hij pendelde wat af want hij volgde beide studies grotendeels tegelijkertijd. Daarna begonnen zijn internationale omzwervingen die hem naar Madrid brachten waar hij zijn MBA haalde, maar ook dicht bij huis zoals Tilburg waar hij zijn proefschrift schreef over de belastingpositie van bancaire en niet-bancaire financiële instellingen. Duidelijk een deelgebied tussen rechten en economie. Het duurde meer dan een decennium, maar de Belgische overheid gebruikte zijn inzichten in het vormgeven van haar ‘bankentaks’ die ze introduceerde in de jaren na de financiële crisis van 2008. En later, maar dat was inderdaad echt pas later, studeerde hij theologie. Werken dat deed en doet hij ook nog. De eerste tien jaar was hij werkzaam in de internationale financiële en fiscale consultancy. Toen vond hij het wel mooi geweest en besloot zijn eigen bedrijf te starten, een investeringsmaatschappij. Dat houdt hem tot op de dag

van vandaag van de straat, en vaker wel dan niet kan je hem –vaak samen met zijn lokale collega's- vinden in het (verre) buitenland.

Maar het academische keerde hij nooit helemaal de rug toe. En ook dat pakte hij ondernemingsgezind aan. Zo kon je hem vinden in o.a. Riga, Madrid en Leiden als hoogleraar- op projectbasis- vaak voor het opzetten van nieuwe onderzoeksprojecten en nog vaker het starten van nieuwe master programma's.

En ja, wil men een beetje aan de weg timmeren, dan moet er ook gepubliceerd worden. Hij heeft flink wat boeken en artikelen achter zijn naam staan. Maar ga die nu niet direct lezen, want 't is allemaal tamelijk specialistisch.

En hoe is Luc in de protestantse VPKB terecht gekomen is? Dat is in ieder geval geen rechtlijnig traject geweest. Want van huis uit is hij Rooms-Katholiek. Ja, dat is bekend. Het begon er allemaal mee dat hij in Turnhout neerstreek, waar hij nog steeds woont, overigens met vrouw en zoon Simon. Daar was hij ook kerkelijk actief, onder andere in verschillende samenwerkingsprojecten tussen katholieken en protestanten (de Turnhoutse Raad der kerken). Zo heeft hij daar de protestantse predikant ds. Marcel Pool leren kennen, tot op de dag van vandaag nog steeds de dominee in Turnhout. Ze leerden elkaar kennen en waarderen, met beiden een passie voor de oecumene. Van het ene kwam het andere, en hij ging al eens naar een dienst in de protestantse kerk van Turnhout.

Dat gebeurde steeds vaker en intensiever en op een gegeven moment werd hij daar zelfs in de kerkenraad gekozen. Hij voelde zich daar als een vis in het water. Nee, de overstap was geen grote stap; een en ander is gaandeweg zo gegroeid. Veeleer organisch en natuurlijk, waarbij dominee Pool een bijzonder grote rol heeft gespeeld.

Luc is dan wel een erg drukbezet man, op zondag maakt Luc tijd voor zijn geloof, alsook tijdens de late avonden op weekdays om zijn diensten voor te bereiden. Het doen van diensten gebeurde in eerste instantie vooral ad hoc, bij ziekte, afwezigheid of dergelijke ongemakken van andere dominees. Eerst enkel in Turnhout daarna ook elders. Vooral in en na de corona-tijd werd dat steeds intensiever. Intussen, mag je wel zeggen, is hij 52 zondagen per jaar voorganger in VPKB-gemeentes, verspreid over de twee Nederlandstalige districten: Oost- en West-Vlaanderen en Antwerpen-Brabant-Limburg, maar met name in deze laatste.

Hoe zou hij zelf zijn positie binnen de VPKB en het geloof schetsen? ‘Wel, wat kan ik daar in een paar woorden over zeggen? Ik hecht wel aan een historisch-kritische kijk op de bijbel. Een fundamentalistische lezing is aan mij niet besteed. De apostolische geloofsbelijdenis kan ik wel onderschrijven. Ja, helemaal. Maar het blijft vooral een geloofsuitdrukking en geen wetenschappelijke stelling die je onderschrijft. Dat heeft zo zijn consequenties: ik vind dat we regelmatig wel eens wat aardiger mogen zijn tegenover de verschillende religieuze denominaties binnen het christendom. De kerk zou in mijn ogen eerst en vooral middelpuntzoekend moeten zijn, en niet middelpuntvliedend. Theologisch-dogmatisch kan je altijd wel bakstenen vinden om een muurtje te bouwen tussen jezelf en je buurman in het geloof. Echt veel helpen doet het allemaal niet, behalve je de kans te geven je in je eigen positie in te graven.

Kijk, ik zie het zo. In religie gaat het steeds weer om drie pijlers. In de eerste plaats is er het woord (en daar zijn wij, de protestanten vooral op gericht); in de tweede plaats heb je de rituelen (die in de R.K. kerk meer aandacht krijgen); en in de derde plaats is er de mystiek (waar onze orthodoxe vrienden in uitblinken). In het ideale geval vindt men een evenwicht tussen deze drie. Maar iedere denominatie legt meer nadruk op het ene ten nadele van het andere. Maar het zijn en blijven wel dezelfde kanten van één geheel. Laten we dat vooral niet vergeten.

Wat zou Luc Nijs binnen de VPKB anders willen? Wat kan er beter? ‘Wel, ik zou willen pleiten voor minder regels, minder bureaucratie, minder betutteling, minder algemene maar meer gerichte centralisatie maar vooral meer en authentieke natuurlijke cohesie en solidariteit tussen de VPKB gemeentes. Het zou allemaal wel wat flexibeler kunnen. Ieder systeem en organisatie heeft uiteindelijk een predispositie om zichzelf tot doel te stellen eerder dan waar het voor is opgericht. Ook de kerken. Onafhankelijkheid en verbondenheid kunnen wonderwel goed samengaan. Het geloof gaat toch in essentie over verbinding, over verbinding tussen mensen en datgene dat de mensen verbindt. En laten we toch aub. ook regelmatig veel lachen, humor moet er zijn, zo gaat de mens om met het gegeven dat hij in het leven staat, soms met voor- en soms ook met flink wat tegenspoed’. Of zoals pianist Mike Boddé zei enkele maanden geleden in het programma ‘Kruispunt’ van de KRO-NCRV toen hij op het St.-Pietersplein in Rome stond en de basiliek aanschouwde: ‘Als je dan toch iets voor de allerhoogste doet, doet het dan goed en met een glimlach. Zorg dat het gezien mag worden. Je hoeft niet somber in de kelder te kruipen.’ Inderdaad, schoonheid gemaakt uit mensenhanden is ook een simulacrum van de allerhoogste.

Of hij, tenslotte, nog tijd heeft voor hobby’s? Een heel klein beetje. Hij is vrijwillig programmamaker bij de Nederlandse concertzender waar hij o.a. een programma produceert met exclusief aandacht voor Scandinavische en Baltische klassieke muziek. Nee, zelf muziek maken doe hij niet meer. Dat was vroeger wel anders. Toen met gitaar en slagwerk. Maar de grote belangstelling voor muziek is gebleven.

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB) - Gemeente Leuven

Kerkdiensten	elke zondag om 10u
Kinderenvendienst en –opvang (12-min) Jongeren dienst (12-plus):	elke zondag tijdens de kerkdienst om de andere zondag (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven VPKB (landelijk):	https://vpkleuven.be https://nl.protestant.link
Locatie Kerk	Mariakapel Matadilaan 6, 3001 Heverlee/Leuven
Consulent	Ds. Petra Schipper Antwerpen 0486-12 50 44 petra.schipper@psc-antwerpen.be
Samenstelling kerkenraad	Marjan Blok Philipp Bratfisch Henk Corpopraal Anne-Merel Meijer Gerke Visser
Algemeen contact-adres kerkenraad:	info@vpkleuven.be
Samenstelling bestuursraad	Chris Lefebvre Michiel Ruiter Cedrick Tilma Joop van der Horst Maarten Wilbrenninck
Redactie Kerkbrief	Joop van der Horst Jos Teunissen
Vrijwillige bijdragen	Belfius IBAN BE93 0680 7857 4067 BIC GKCCBEBB

Plaats voorkant: “De Emmaüsgangers”, Rembrandt van Rhijn,

Rembrandt plaatst de maaltijd van de Emmaüsgangers met Jezus in een hoge ruimte. Een herberg uit zijn eigen tijd. De luiken voor het raam zijn gesloten. Naar de ruitjes boven de luiken te oordelen is het buiten nacht. Binnen is het half donker. Het licht komt van de flitsende verschijning rechts op de afbeelding. De beide mannen links deinzen achteruit. De voorste zit met de rug naar ons toe; zijn reisstok staat achter hem tegen de muur. De achterste is gaan staan, de servet nog in de hand. De stoel waarop hij zat is zichtbaar; hij heeft blijkbaar een stap achteruit gedaan. Hij krabt zich vol verwondering achter het oor. Rechts gaat Jezus op in een fits van licht. Zelfs zijn contouren zijn nauwelijks zichtbaar. ‘Zij herkenden Hem,...’ zegt het verhaal van Lukas. Het lijkt erop alsof Rembrandt de Nederlandse zegswijze in beeld brengt: hun ging een licht op. -

Bron: <https://beeldmeditaties.nl/0/2/30/0231.php?v=opnr>

Routebeschrijving naar Mariakapel Matadilaan 6, 3001 Heverlee

Met de auto: Op de ring van Leuven rijdt u naar de zuidoostkant daarvan: de **Parkpoort**. Bij de verkeerslichten van de Parkpoort verlaat u de stad via de **Geldenaaksebaan**. Dan neemt u de eerste straat rechts (bij een bushalte): **Paul Van Ostaijenlaan**. Daarna neemt u de eerste straat links (Zegelaan), dan weer de eerste links (Matadilaan). De kerk staat op het einde rechts: Matadilaan 6. Daar is ook parkeerplaats.

Te voet vanaf het station Leuven, via de Ring tot aan Parkpoort, dan linksaf via de Geldenaakse baan naar Paul Van Ostaijenlaan (zie boven): 2 km of 30 minuten.

Met het openbaar vervoer, vanaf het station Leuven op zondag: Bus 600, 601 en N6 van Leuven Centraal Station tot de halte Parkpoort. Dan nog 555m wandelen: bij de Parkpoort oversteken, via de Geldenaakse baan naar de halte Paul Van Ostaijenlaan (zie boven).

